

La Mercè Torras Colell i en Jordi Fabrè Carreras, de Barcelona, són una parella que fa ja vint anys que treballen junts i no han perdut en cap moment la il·lusió que els va fer endinsar-se en el món de l'arquitectura. Treballar en família no sempre és fàcil, però els nostres protagonistes han sabut sortir-se'n molt bé fins ara: **"Suposo que es tracta d'anar buscant el teu nínxol en aquest gran forat que és la parella i l'equip d'arquitectura"**, explica la Mercè. I afegeix: **"El que ens ha anat molt bé ha estat fer front comú davant les dificultats, i aquest repte, que és l'obra, el constructor que no t'entén, el pressupost que no encaixa, etcètera, tota aquesta guerra que fas de costat crec que acaba enfortint la relació, i això compensa moltes altres coses"**. En Jordi pensa, a més, que **"el diàleg és la base de tot plegat"**: **"L'arquitectura té molts vessants, però el que és evident és que es desenvolupa en el món de les idees, i en aquest món hi regna el diàleg. A l'hora de trobar solucions a problemes concrets parlem molt, és un feedback constant que ens ajuda a generar respostes"**.

Els nostres arquitectes treballen sobretot per a l'Administració, però el camí per aconseguir els projectes que ara els ofereixen no ha estat fàcil, segons comenta en Jordi: **"Ens han vingut molts projectes per concursos, i el que també és cert és que la feina porta més feina, i sempre hem intentat ser molt exigents amb nosaltres mateixos"**. **"El que hem fet ha estat treballar molt, el màxim possible, i també hi ha persones i institucions a les quals hem d'agrair que ens vagin donar una oportunitat quan encara érem molt joves"**, diu la Mercè.

Ambdós, d'altra banda, asseguren que es té més llibertat en la creació treballant per a l'Administració que per al client privat: **"Pots expressar d'una altra manera el contingut propi de l'arquitectura que tu sents, en canvi en la immensa majoria de les intervencions privades mana molt l'economia"**, opina en Jordi. I la seva companya matisa: **"La veritat és que també en els projectes per l'Administració treballem sempre amb pressupostos acotats i controlats, però saps que et pots bellugar amb més facilitat en l'aspecte creatiu"**. Aquests projectes fruit d'una necessitat social són per a ells molt gratificants: **"Hem fet equipaments diversos, però també habitatge, i hem treballat molt per la Universitat. Tant per part nostra com de l'Administració es fa un esforç d'imaginació per aconseguir millorar la qualitat dels espais on viu la gent, on treballa o estudia"**.

Aquestes reflexions que es fan en Jordi i la Mercè sobre el vessant social i la repercussió pública que tenen les seves obres, els porta a parlar de **"compromís"**: **"A vegades els professionals no ens adonem que projectar és més seriós del que ens pensem. Dissenyar un edifici vol dir fer una cosa que es queda allà, que perpetua unes relacions d'entorn, de proximitat, de llunyania, de possibilitat, i crec que hem de ser sempre exigents amb nosaltres mateixos"**.

L'autocrítica és un dels temes que més interessa a en Jordi, i li

preocupa també la manca de coneixements que mostra la població sobre una disciplina que té tant a veure amb la seva forma de vida: **"Hi ha hagut una dissociació, que sembla que es comença a superar, entre la societat receptora i productora d'un bé i els agents que el produeixen, entre ells els promotors, però també els arquitectes"**.

La Mercè afegeix a aquesta manca de sensibilitat envers l'arquitectura, la que també observa sobre l'urbanisme: **"La societat no està acostumada a la comprensió del territori, la gent del carrer viu només el tema de les ordenances, quan els diuen que no poden cobrir un pati o els molesta una vorera"**. I en Jordi ens posa un exemple: **"No ens adonem que, quan viatgem en tren, passem per una línia que es va construir fa cent anys i que va provocar unes relacions, va fer que es generessin uns nuclis i va potenciar uns elements econòmics i comercials"**. Arriben a la conclusió, doncs, que **"és bo que la gent es faci preguntes i exigeixi, perquè això ajudarà a aconseguir l'equilibri necessari"**. En Jordi ens sorprèn quan ens diu que **"projectar és molt fàcil"**, i ens aclareix el per què: **"L'art de projectar no és casual, no crec massa en les muses, penso que hi ha un contingut, acompanyat de passió, però simbiòticament amb voluntat intel·lectual de comprendre i resoldre tot un seguit de coses, a més del compromís que hem comentat abans. Parlem, doncs, d'un estat d'ànim, d'estar immers en una situació, i és la situació la que et porta, és per això que dic que és fàcil"**. Per aquesta raó en Jordi i la Mercè pensen que cada projecte és com un fill: **"A mesura que avança la teva carrera et mires els teus fills anteriors i els d'ara, i els que estàs gestant, que tenen també moltes coses dels anteriors"**.

Han esmentat abans una obra seva tan important com és la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona, però també han construït altres edificis per a aquesta institució: **"La Biblioteca d'Humanitats és un altre projecte nostre. Una biblioteca requereix silenci i confort i es tracta d'aconseguir que l'espai en generi"**, ens comenta la Mercè. En Jordi pren la paraula: **"Vam plantejar que a la sala de lectura s'hi accedís a través de les prestatgeries, perquè elles mateixes feien de filtre del soroll de l'escala i de la recepció"**.

Tant per l'un com per l'altre, l'arquitectura és la seva vida, s'hi senten tan immersos que en Jordi no pot deixar d'assegurar que **"si no fos arquitecte seria arquitecte"**. I segueix: **"No entenc la disciplina només com una pràctica de concreció professional, per a mi és una activitat intel·lectual, iestic convençut que el minut abans de morir continuaré pensant com un arquitecte"**. La Mercè està d'acord amb el seu marit: **"No és una feina que tanquis al despatx a les vuit del vespre, sempre la tens present"**.

Amants apassionats de la seva feina, en Jordi Fabrè i la Mercè Torras gaudeixen de cada projecte com si fos el primer, i demostren una passió, que estem segurs que els acompanyarà al llarg del camí que els queda encara per recórrer.

“L’arquitectura té molts vessants, però és evident que es desenvolupa en el món de les idees, i en aquest món hi regna el diàleg”

Mercè Torras i Jordi Fabré - Barcelona (Barcelonès)